ГОДИНА XVII.

ИЗЛАЗИ:
УТОРАК, ЧЕТВРТАК И НЕДЕЉУ
редовно, а осим тога и изванредно.
ОГЛАСИ
се плаћаю од свакога редка из ситни слова први пут 6, а послѣ 4 нов.
За жиг сваки пут 30 новчића.

Рекламациє шалю се незапечаћене и без поштанске марке.— Писма ненаплаћена примаю се само од дописника.

НАПРЕДАК.

У НОВОМЕ САДУ, У НЕДЕЉУ 17. МАЯ 1864.

БРОЙ 58.

ПРЕДПЛАТНА ЦѢНА:
СВУДА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЉАМА.
На годину 12, напол. год. 6, на четв. 3 а мѣсечно 1 фр. аust. вред.
У СРБ. КНЕЖЕВИНИ:
На годину 120, на пол. годиие 60, на четврт годину 30, а мѣсечно 10 гроша

Предплату примаю све поште овдѣ у мѣсту уредништво, а у Бѣограду Разноситель Напредка.

Данас ће се састати наново конференцијална сѣдница у Лондону, и као што су изгледи, биће за свѣтованѣ болѣг основа, но што га є било. Као што є досадашнѣ станѣ собом доносило, Француска, коя се у цѣлом данско-нѣмачком спору непрестано издалѣ држала, била є баш тим господар ситуациє; нѣн предлог морао є на сваки начин бити рѣшавајући. Нѣне намѣре пак виде се найболѣ из чланка, коим є поздравио полузванични „Конституционел“ саског министра Байста, заступника бунда у конференции, кад є дошао у Париз. „Конст.“ вели: да Француска ниє била лондонском уговору противна, него є била готова пристати на сваку погодбу на основу тога уговора, само у случаю, ако се силе неби споразумѣле на том основу, онда є мислила да би требало други начин тражити, тек ипак тако, да се и народ у Шлезвику и Холштину пита; сада є изишло, да се нису могле силе споразумѣти на основу споменутог уговора, шта више, Аустрия и Пруска веле, да є уговор тай уништен, нѣмачки бунд ниє га никад ни признао, шта друго остає, него тражити другога начина. И тай други начин изводи „Конст.“ овако: нѣмачко-данско питанѣ питанѣ є народности и зато се мора и на народности у войводствима осврта ти; Холштин є сав нѣмачки, Шлезвик наполе, дакле нека се нѣмачки Шлезвик седини са Холштином, а дански дѣо нека се да Данской, па край; само треба питати и народ у Шлезвику и Холштину, да он себи избере, под кога ће, а изабраће зацѣло каквог нѣмачког владаоца.

И план овай Француске има врло велика изгледа. Енглеска се већ преломила, да на том основу поднесе са Француском предлог на данашньой сѣдници конференцијалной; бечка влада такођер є пристала на то, да се войводи Аугустенбуршком да Холштин и Шлезвик, само є у Бечу іош та тегоба, што Енглеска и Француска желе, да се дѣли Шлезвик по народностима, а Аустрия се тога начела бои; Данска такођер види, да од пређашнѣ нѣне области нема ништа, персонална уния Шлезвика и Холштина са Данском била би Данцима смрт, и они би радиє напустили и Шлезвик и Холштин и ступили са Шведском и Норвешком у скандинавски савез, него што би на лични савез пристали; Данци су сити имати посла са Нѣмцима и желе, да им се да ма што, али то да є ньиово и да се нико у ньине послове немѣша.

Али има и ова страна тегоба. Прво долази Пруска. Како є, да є, тек овой држави никако неће да вѣрую, да она неби желила оба албиншка войводства за се добити, или ако то не, а оно бар колико толико накнаде за толику крв и трошкове. Истина, „Констит.“ у наведеном чланку вели, да ће народ шлезвичко-холштински зацѣло изабрати „каквог нѣмачког владаоца“; али гдѣ є Пруской емство, да ће нѣн краль бити тай нѣмачки владалац? С тога кажу, да би Пруской било повољно ово рѣшенѣ: Олденбуршки войвода да добиє Шлезвик и Холштин, за то Пруска да добиє дѣо Олденбуршке са пристаништем Яде, а войводи Аугустенбуршком да се на другу страну да каква накнада. Пруска се нада, да би тай план одобрила и Русия.

Друга є тегоба нѣмачки бунд. Овай никако неће на то пристати, да се Шлезвик полупа по народностима. Нѣмачка има старо право на Шлезвик и од нѣга неће попустити.

Войвода Аугустенбуршки неће такођер пристати, да се нѣгова баштина цѣпа. Он є послао лондонской конференции изяву, у коіой одма у почетку вели: „Подпуно уважавам племените намѣре високи сила, коє иду за тим, да крвопролиће престане. А све нека скуп заступника европски сила и има право, да ради око те велике цѣли, ипак то право без сумнѣ тим є ограничено, што такова скупштина нема право располагати ни судбином єдногa суверена, нити судбином землѣ коє, без ньиног учешћа и саизволѣня.“ Ово има разлога на сваки начин.

И тако, колико има изгледа, да ће нови предлог успѣти, толико има и препона. У Берлину се спремаю на сваки случай, пак се оружаю; исто и Данци; у самом Паризу тврдо држе, да ће рата бити до юния, а мудра влада француска непропушта састарати се и за ту прилику, пак є налог дала полузваничним листовима, да издалека спремаю народ на непоспѣшни исход лондонске конференциє.

Код свега тога посла неоставља француского цара наданѣ, да ће ипак дотѣрати до конгреса, и томе се нада тим више, што и оне силе, коє су у први мах биле том предлогу противне, починю увиђати, да се мора тражити радикална лѣка болестима, коє данас тиште Европу. До данас би имао Наполеон за конгрес Италию, Шведску, Данску, Енглеску и Русию. А кажу, да є због тога найвише и отишао Байст у Париз.

Како се све већма приближує крај примирию, то ће, веле, Данска у конференцијалной сѣдници од 16. о. м. предложити, да се примирие продужи на том основу, да из Итланда изиђе аустриско-пруска войска, а Данска да неупотреби лѣтнѣ време за блокаду нѣмачки пристаништа.

Будући су у енглеском парламенту примили с очевидним неприятельским осѣћанѣм глас о поражаю аустриско-пруске флоте код Хелголанда, то су Аустрия и Пруска, како се говори, наумиле искати, да се конференция премѣсти из Лондона у какво неутрално мѣсто. Већ се за то означава Брисел.

Опет Руси и папа.

Досада смо саобштили у више броєва нашега листа примѣтбе руски листова на бесѣду папину о Польской и о Русии. Будући да є та ствар врло важна по Русию, дакле по славенство и православлѣ, а неће остати без уплива и на европско политично положенѣ, то ћемо є пратити с оном пажньом, какву заслужує сваки важнии предмет. С тога непропуштамо саобштити овдѣ іош єдан чланак „Московскихъ Вѣдом.“ кои є у толико важнии, што га є примио и саобштио и званични „Журнал де Ст. ПБург“, из чега би се дало слободно заключивати, да и руска влада тако мисли.

Чланак тай „Московскихъ Вѣдом.“ овако гласи:

„Чудновата найновия бесѣда папина побуђує питанѣ: да ли овай владатель неужива код нас врло важне привилегиє; да ли концесиє, коє смо му учинили, нису врло простране, и да ли наше непрестано попуштанѣ спрам претенция римске курие нису узрок овим претенцияма безразложним и тешким незгодима, коє ми трпимо с те стране. — И заиста, уваживши све околности, долазимо до тога увѣреня, да никакво попуштанѣ од наше стране неможе умирити или ублажити папство у нѣговом исканю. Што ми више показуємо снисхођеня, тим веће незадовольство побуђуємо, тим веће биваю претенциє и умножаваю се тегобе, дакле тим манѣ слаганя може бити између Рима и нас.

„Папство представля начело, коє ништа неможе задовольити. Оно неиште само толеранцию и слободу, нѣму треба власт, цѣлокупна власт, исключива, абсолутна. Подайте му слободу, оно ће искати владу; подайте му владу, оно ће искати уништенѣ и разоренѣ свега, што осим нѣга има независан живот. Зато, што се манѣ папству гарантую права, што се у одношеню с ньим манѣ мисли на нѣгово штеђенѣ и задоволѣнѣ, тим већма оно постає тихо и миролюбиво.

„За любав свога покоя и благостаня католички народа необходно є нужно бити у одношеню са папством непреклонѣн и коначно одрицанѣ противставити свакой нѣговой претенции. Ово правило нужно є не само за владе, коє нису у вѣрозаконской заедници с Римом, него и за владе, коє исповѣдаю римокатоличку вѣру. — Ако каква влада, гдѣ се црква римокатоличка сматра ва цркву владаюћу, жели себи мира, она се пре свега стара, како ће што више може раздрѣшивати свезе своє зависности од ове цркве спрам римскога двора. Римокатоличке владе боє се ултрамонтанства *) и против нѣга узимаю найяче мѣре.

„У Француской се краль и цар називаю найстариим синовима римске цркве, слѣдствено хранительима и бранительима нѣни интереса. Па ипак, у самой Француской, држава и црква галиканска ограђую се свима средствима против претенция папства. Баш зато, што є у Француской владаюћа вѣра римокатоличка вѣра, нашли су, да никако ту немогу допустити слободно наименованѣ, боећи се, да ће онда свештенство сасвим овладати. Као послѣдица посебнога характера овога свештенства излази то, да се само у земљама римокатоличким покреће ово озбиљно питанѣ могућности да се допушта подпуна слобода цркве, питанѣ, коє се код нас неможе ставити иначе, него кад би идею сасвим преокренули. Исту ствар видимо покретану са іош више крѣпости у Белгии и Пиемонту, па и у самой Аустрии, гдѣ конкордат дає ултрамонтанству тако простране привилегиє, узимаю у исто време мѣре против претѣрани претенция и истязаня нѣговог ненаситног духа за владом.

„Наши читаоци знаю, да є нови цар мехикански, пре но што ће се укрцати у свою државу, отишао у Рим, да поздрави папу. Али ево єдне околности, кою треба том приликом у обзир узети. Неколико дана послѣ нѣговог доласка представи му се кардинал Антонели са предлогом, да заключи конкордат за Мехико. Надвойвода Максимилиян нађе се у чуду и єдва што се могао извући од навале кардиналове; напослѣдку мораде коначно одбити овай предлог, под изговором, да док неизвна землю, коіой ће сада бити владатель, неможе узети на се одговорност за такав корак. — Он даде осѣтити римской курии, да се држи за обвезана спрам землѣ, коя є повѣрила нѣму свою судбину, да мисли на сахранѣнѣ нѣне независности и автономиє у црквеном обзиру, по примѣру Белгиє. Овай одговор без сумнѣ є оладнио Ватикан спрам новога цара, али є зацѣло сачувао цара и нѣгову нову државу од велики незгода будући.

„Кад римокатоличке владе труде се, да се ограде од ултрамонтанства, кад оне не пристаю на концесиє, коє папа иште, и недаду му права и привилегиє, коє он жели, може ли влада исповѣдаюћа православну вѣру оснивати свою политику спрам папе на попуштаню нѣговим претенцияма, те ступити с ньиме под каквим му било условияма у какве юридичне обвезе? Земља, коіой є закон религиозна толеранция, неможе римокатоличкой религии одрећи обшту обрану свои закона; али од толеранциє, или и од вѣрозаконске слободе найсавршениє, кою коя држава може дати своим државлянима, іош є далеко до концесиє права и ма какви привилегия туђой доминации, нѣном духу нападаюћем, нѣном устройству, коє више наличи на какву завѣру и на какво тайно друштво, него ли на християнску цркву.

„Папа бѣди нашу владу, да гони римокатоличку вѣру; папа криви нашу владу, да намѣрава уништити католицизам у своіой држави! — Ниє ли то награда за труде, коє смо положили, како би само одрѣшили руке папству, тако да напослѣдку црква православна у польской кралѣвини ниє смѣла примати у своя нѣдра

*) У Француской и Нѣмачкой зову оне, кои врло нагиню на римску страну, ултрамонтанима (од латински рѣчи ultra montes, преко брда, будући да Француской и Нѣмачкой лежи Рим преко брда алпски.)

не само латинске покрштенике, него ни саме Чифуте, него их є слала натраг владаћой цркви, то єст латинской цркви? Є ли то награда за готовост нашу, што смо обећали іош у послѣднѣ време римском двору, да ћемо уништити и послѣдню сѣнку автономиє, кою є имала униятска црква у кралѣвини? Є ли то природна послѣдица свию они силни концесия, кое смо учинили Риму и нѣговом клиру? Ниє ли то сигурни доказ, да треба ножурити се са измѣном основа наше политике спрам свете столице? Послѣдня бесѣда папина и уобште сви поступци нѣгове владе приликом польски немира зар нас неразрѣшую од сваки обзира спрам Рима?

„Истина є, да под скиптром руского владаоца живи више милиона поданика, кои исповѣдаю християнску вѣру по догматима римокатоличке цркве; али отуда неслѣдує никако, да є Русия обвезана абсолутно одржавати правилна дипломатска одношеня са римским двором, или одржавати конкордат, заключени с њим. У том обзиру добро би било узети примѣре од сединѣне кралѣвине Велике Британиє. Под британским скиптром живи такођер многобројан народ, кои исповѣда римокатоличку вѣру; као и код нас, има и у сединѣной кралѣвини читава земља, коя є некад исто тако политично независна била, као и Польска, и гдѣ, као и у Польской, већина є народа од латинске цркве; па опет влада британска неприпознає папину власт у своіой области. То іош ниє све, у Ирской, гдѣ нема више од по милиона англиканаца на више од 4 милиона католика, владаућа црква ниє римска, него црква англиканска.

„Добро би такођер било узети у призрѣниє, да у Енглеской, уз найподпунию вѣрозаконску слободу, уза све привилегиє и ємства грађанска, коя уживаю све вѣре, дакле и вѣра римокатоличка, да є тамо ова послѣдня ипак лишена некои права политични есенцияни: свештеници ове цркве немогу бити изабрани у парламент, и има явни звания, коя нису приступна людима од римске вѣре.

„Нама се чини, да би по Русию найболѣ било, кад би се држала ови начела. Ми мислимо, не у концесиями папству, него у развияню религиозне слободе треба ми да тражимо средства, да надвладамо тегобе, кое нам дає римска црква. Зашто ми да ставлямо препоне вѣрозаконской слободи у кралѣвини польской у корист интересима римокатоличке цркве, те да непуштамо тамо и пропаганду други вѣроисповѣсти? Да ли зато, што свештеници неимаући никакве расоре на религиозном полю, имаю тим више каде занимати се питаньима политичним?

Многопочитаєми господине!

Дакле ни ваша разборита реч, ни моє оно благодарно писмо кое у вашем уваженом листу печатати дадосте, неостаде без пожеланог успѣха; но ето, доброга, те како доброга донесе плода. Милосрдна се браћа с прилозима на сиротиню опет появише. Я нисам управ нимало сумняо да ће тако бити. У више случаєвима имадо прилике довольно уверити се, да браћа нису без срдца за свога, и да према своме свойски мисле, осећаю, саучасте показую, за свога заузимаю се и помажу му говором, снагом, иманѣм, каква є кад потреба, особито кад є очевидна нужда, од свога одмора и од своих уста одкидаю, да своме у беди и невольи налазећем се и на човечию помоћ обзирућем се, или савим помогну, или ако толико немогу, колико желе и колико би хтѣли, а оно по могућству, да беду и неволю свога брата колико толико сманяю, и од очаяня спасу га. Тако и та врла браћа, коима ни ваш позив, ни моє благодарно писмо, небяше глас вапиюћег у пустиньи; неосташе равнодушна према патећой се браћи, него ускорише на помоћ новчаним прилозима да іой по могућству, поне за неколико дана, промену и олакшаю чемерно станѣ и тешки положай, у ком се сбог неплодне године налазе. Гриота би било и помислити, а камоли рећи, да и остала имућна браћа невольньой своіой браћи тако исто у помоћ час пре притећи неће. Таква лепа и красна дѣла, коя човѣка Богу подобна творе, чине радо, и за свою дужност држе чинити сви они християни, кои свето то име не привидно него истинито на себи носе. Таквима є правим християнима сваки човек ближньи, а камоли брат. Такви християни неодказую ни другима ону помоћ, кою учинити могу, а камоли своме брату, кад се у беди и невольи налази. Од такви врли християна као од браће, примих 5. мая т. год. преко вас 42 фор. а. в. да ондѣ подѣлим, гдѣ знам, да є нужда найвећа и найпреча. Я ћу доиста тако и урадити. Ниє то мала помоћ; єр 50—80 кућа добиће кои новчић, да за кои дан подмири преке своє потребе. Сад є код сиротинѣ найпреча потреба лебац; али треба и мало соли, па и сапуна; о свећици нећу ни да говорим. Све су то потребе, кое єдна другу надмашаваю, и све те куће, кое ту помоћ врли родолюба приме; рећи ће хвала и Бог да прости.

И я и вама, кои сте будан усталац за све што є добро, и тима врлим доброчинцима, хвала кажем, ако и ниє ни вама ни њима за том хвалом стало; али шта знам, кад сам се неблагодарности свагда гнушавао, а доброчинцима хвала казати научио. Хвала им дакле повторително, Бог им дао свако добро, да свагда добро чинити могу. Дан по дан па ће и жетва доћи; види се, да нас Бог жешће казнити ненамерава; єр є усѣве благословио, те добро стоє. А међу тим, докле жетва недоће, шат се іош кои брат спомене своє сиротне браће и пружи кою мрвицу свога иманя на помоћ.

Молим, да задржите у многоцѣной любави између први и истинити ваши почитателя и вашег

искреног приятеля
Данила Стаића
протоерея.

У Вел. Бечкереку, 11. мая 1864.

Српска кнежевина.

Како „Пешти Напло“ явля, српски поданици, или српска влада, купили су од дунавског паробродског друштва пароброде „Ереш“, „Іохан“, „Арго“ и „Землин.“

Званичне „Српске Новине“ саобштаваю закон о сувоземним и явним друмовима. Друмови су подѣлѣни на државне, окружне и среске. Државни су 1. од Београда к Нишу, 2. од Београда к Новом пазару, 3. од Београда на Рачу, 4. од Београда к Видину. Министар грађевине наређує, гдѣ ће се и како друм градити. Друмове гради народ.

По наредби министарской имаю све епархиялне консисториє подносити архиерейском сабору на концу сваке године: 1. списак рукоположени преко године лица, 2. списак умрли свештени лица у течаю єдне године, 3. списак свештенства и парохия у епархии, 4. сумарни преглед црквени и манастирски каса.

Угарска.

Из Баната се явля, да тамо у многим мѣстима бѣсни полячина (скорбут). Болест ова дошла є од рђаве ране и покварена ваздуха, єр дуга зима ниє пуштала наполѣ сиротиню, коя гладна будући а неимаући дрва ниє никуд из куће смѣла. Власти чине све могуће, да стану на пут овом злу, али особита успѣха ниє досада било.

Гроф саски у Ерделю биће инсталован у августу. У Сибиню већ се спремаю за то.

Бивши уредник укинутог „Мађарорсага“ Карло Сатмария обратио се на угарску дворску канцеларию, да му седопусти под истим именом издавати лист за политику и народну економию.

У арадской вармеђи бѣсни полячина у 27 села; исто тако и у њитранской вармеђи.

У Єгри є жена єдног ципелара родила мушко дѣте, кое има 3 єзика и на свакой руци по 7 прстию.

Троєдна кралѣвина.

Говеђе куге свуда є нестало у войничкой краини, само не у регименти крижевачкой, првой банской и градишкой.

Имре Палуђаия написао є брошуру „Magyar tengerpart“ (мађарско приморѣ), у коме доказує, да є хрватско приморѣ мађарско. Знаменито є то, што є брошура изишла баш онда, кад є настала важна промѣна у канцеларии угарской и кад є ступио у ню муж, кои є служио код рѣчке губерниє.

Словенске „Новице“ донеле су неки дан врло занимљив допис о Хрватима у Моравской. Дописник вели: „Чакавцима на част!“ Буде он на црквеной слави у єдном нидерестерайском селу, пак види међу самим Нѣмцима литию люди славенскога рува и облика. Кад их запита, одкуда они долазе, рекоше му: из Прераве, па га позваше, да тамо к њима дође, па ће му њиов парох све казати. Дай нам путник да иде у Прераву и тамо нађе у аркиву спис: да є 1584. године некакав барон Тайфенбах довео тамо у ратом опустошене краєве Хрвате, те их насслио у три села, коя Немци крстише Найпрерау, Фрелерсдорф и Гутенфелд. Данас има у та три села до 2000 душа, сами чисти Хрвата, кои се тврдо држе свога обичая народнога. Тамошньи парох вели, да се Хрвати на югу могу слободно поносити овом своіом браћом, єр су врло врѣдни, поштени, нико од њи ниє іош никад био пред судом, нису пиянице, карташи, нити иначе невалялци. Дописник є питао єдногa старца од 84 године: да ли ће му унуци бити Нѣмци, кад их тако марљиво уче по школама и цркви нѣмачком єзику. Господине! іош ће остати Хрвати на тисућу лѣта! одговори му старац ватрено и као малко увређен. Књига хрватски немаю, до они, кое добиваю из Угарске, наиме и Вашвара и Шопроня, гдѣ има такођер Хрвата (Васеркробота).

У Осѣку се уста овило друштво за подпору сиромашни али даровити и марљиви ученика тамошнѣ гимназиє. Основ є томе положио преосв. г. бискуп Штросмаєр, давши на ту цѣл 1000 ф., а по Осѣку скупило се іош далѣ новаца.

Аустрия.

Диспонибел чиновници добиваће и далѣ свою плату, докле год небуду дефинитивно намѣштени.

У Смирни є наименован за аустриског консула барон Карло Баум, у Солуну Август Ленк Волфсберг, у Єрусалиму др. Леополд Валхер Молтхаим, у Видину Адолф Шулц.

Код аустриског консулата у Цариграду заведена су звания пристаништног поручика и другог побочника и ова су звания дата Іовану Атанацковићу Милидорском и Юлию Аврамовићу Аделбуршком.

Бечки „Ферфасунг“ каже, да є ратни буџет за 1865. годину већ готов и да є у 7 милиона већи него за 1864. Осим тога, вели тай лист, искаће се на войску іош и друге велике суме.

Из Брисела са явля, да є брабантска войводкиня (аустриска надвойводкиня) родила 9. мая кѣер.

У Љубляни ће почети излазити нѣмачки лист, кои ће бранити интересе народности словенске.

Генералним командама распослало є ратно министарство налог, да се прописи о суперарбитрации што точниє обдржаваю, будући є войнички буџет и онако врло обтерећен. „Ако већ офицер, кои без болести и тѣлесне мане, ште да се пенсионує, на се велику одговорност навлачи, у толико већма имаю одговарати они команданти, кои такова притвараня потврђую,“ вели ратни министар у налогу и уедно заповѣда, да се акт суперарбитрациє испита научно што подробниє. Комисияма дотичним и лѣкарима найстрожиє се налаже, да се ни на што неосврћу, него єдино на интересе државне касе, како би престале новине виката на толике войничке пенсионерце.

Министарства су свом подручю налог издала, да одпустке (урлаубе) даю само у найнуждниим приликама.

У Тѣшину (Тешен) у Слеской живи неколико Поляка из руске Польске, међу њима и више жена и дѣце. Сада є дошла заповест од више власти, да ти Поляци одлазе из Тѣшина у Крњов, мѣсто чисто нѣмачко. Сиромасима Поляцима било би то врло незгодно и замоле вишу власт, да могу остати, али министарство є одговорило, да мораю ићи у Крњов и друга чисто нѣмачка мѣста. Ови Поляци нису сигурни, да ће се у Крњову смирити, єр неки дан издала є влада Русии єднога Поляка, кои є 9 мѣсеци сѣдио у Олмуцу.

Чешка и Моравска.

10. мая била є главна скупштина друштва музея кралѣвства чешкога, на кою є дошло до 60 чланова. Предсѣдник гроф Ярослав Клам-Мартинић отворио є сѣдницу бесѣдом, у коіой є разложио, шта є друштво прошле године учинило. Међу успѣсима прошле године споменуо є: набавлѣнѣ Шафарикове књижице, кою є земальски сабор предао музею; природословно испитиванѣ Чешке; заключенѣ земальскога сабора, да се од земальски доходака сагради зданиє за драгоцѣне збирке музея чешкога. Ригер є предложио, да се опише живот Фесла и Канька, кои су заслужни за музей чешки и за Чешку уобште, те да се животопис саобшти у „Музейнику,“ уедно да се даду зготовити њиове слике, статуе или попрси, и да се намѣсте у музейнои дому на сходном мѣсту. Томек мисли, да є музей дужан и стариим добротворима своим, зато би он желио, да се предог Ригеров преда посебном одбору. Томеков предлог прими се Ригер затим предложи, да се музей постара о скупляню музикални умотвора чешки музички вѣштака. Томек на то предложи, ди се ствар та преда управляюћем одбору, што се и прими. За тим є професор Борел чешки говорио о чешкой вѣштини за послѣднѣ време Премисловаца у XIII. столѣћу, а послѣ нѣга говорио є професор Користки о значаю природословнога испитиваня Чешке на нѣмачком єзику. Оба предаваня врло су похвална. Затим су предузети нови избори одборски чланова на основу статута, а послѣ є сѣдница заключена.

Ово дана била є у прашком земальском суду занимљива расправа. Обтужено є 8 особа, што су лане у августу, кад є редактор „Нар. Листова“ Грегр из тавнице пуштен, нѣга поздравили. Обтужен є наиме књижар Кобер, ваярски калфа Рошер, сестре Терезия (од 20 го-

дина) и Єлисавета (од 19 година) Веселе, кћери ципеларске, Ана Троничекова (од 21 године), кћи браварског калфе, све четири девојке, и двѣ старие женске, една мати дѣвоячка, друга праля Грегерова. Наравно, да е ова расправа примамила многобройну авдиторию. Испитиванѣ е било доста весело. Обтужени су, што су одобравали незаконито дѣло. Из кола књижара Кобера бачен е на Грегера вѣнац, Рошера су видѣли, да е гурао кола Грегерова, у коима е народ конѣ био испрегао, а дѣвойке са 20 други малени дѣвойчица дочекале су Грегера пред његовим станом са цвѣћем, усклицима „Слава“ и єдно дете од 5 година поздравило га е са неколико рѣчи. Ана Весела, мати дѣвоячка, брани се тим, да она од свега посла ништа ние ни разумѣла, и само е као мати ишла са дѣцом, да им неби што било. На питанѣ: шта е дѣвойчица била говорила, вели Ана Весела: А шта може дѣте од 5 година говорити! Терезия Весела од прилике исто каже, што и мати, вели, да е за пуштанѣ Грегрово из новина дознала, па како е читала у новинама, како су у Младой Болеслави дочекали из тамнице кнеза Турна Таксиса, тако е и она са своим другарицама хтѣла поздравити Грегера; у осталом, вели, ние на то ни мислила да има „параграфа“ и за те ствари да ће она тим погрѣшити против „параграфа“. Ана Троничекова у своіой обрани вели, да е іош у школи научила, шта е християнска любав, и да е све то Грегру из християнске любави учинила. Државни одвѣтник предложио е, да Кобер буде затворен на 6 недѣла, остале женске по 4 недѣлѣ, а Рошер да се пусти, ер нема доказа. Сви обтужени дошли су без бранителя, него су се сами бранили. Дѣвойке су се смѣшиле, кад су чуле за предлог државног одвѣтника.

10. и 11. мая славили су у Прагу нѣмачки турнери велику славу поводом освећеня нова баряка за себе. Они су се спремили били, Бог зна, како, и позвали су у госте нѣмачке турнере од свию страна. Особито им е стало било за тим, да покажу Чесима и свѣту, како е Праг нѣмачка варош, а не чешка, ма да су се Чеси о св. Ивану Непомуку мучили са своим пѣвачким друштвима противно доказивати. Турнерска светковина би и прође и то са врло слабим успѣхом, тако да се нѣмачке новине немогу ни хвалити.

Галиция и Буковина.

Неколико католички свештеника у Галиции узети су пред суд, што су подпомагали буну у Польской.

Уредник обуставлѣне „Кронике“ краковске, Поридай, одсуђен е на 4 мѣсеца дана строга затвора и 180 фор. губитка од кауциє. Поридай баш е сада затворен сбог другог неког штампарског преступа.

8. мая славлѣна е 500-годишньица оснивaня краковског ягелонског свеучилишта у Кракову врло просто, ер министарство ние никакву већу свечаност допустило сбог данашнѣг изванредног станя у Галиции. Само се у цркви св. Ане држало богослужение. Новине польске у Кракову „Час“ и „Вѣк“ писале су чланке поводом овога по Поляке врло важног догађая.

Русия.

„Литовскія епархіяльнія Вѣдомости“ являю, да у Литви и Бѣлой Русии у последнѣ време силни римокатолици примаю православну вѣру.

Врѣдно е примѣтити, да међу њима има и польске господе, кои су не давно пѣвали бунтовничке пѣсме против Русие. Тако на пр. само у пружанском округу, у гродненской губернии, примили су у последнѣ време добровољно православну вѣру: 9 виши племићки породица, у коима е 18 мушки и 19 женски душа; 69 породица шляхте (племићи прости), на брой 146 мушки 169 женски душа, 21 грађанска породица са 32 мушке и 33 женске душе, и 3 селянске породице са 7 мушки и 5 женски душа.

Варшава 4. мая. Сви войници, кои су на одпустци, позвани су сасвим ненадано под заставе.

Из Польске долазе добри гласови По селима бирао е народ на основу нови закона свое старѣшине. Нови судови и власти починю радити; тежацима е мило, што су слободни и што се непосрѣдно могу мѣшати у земальске послове. У гдѣкоим селима оће да оснују и школе. Властници земаля оставили су се, како се чини, политике и гледаю, како ће своя добра удесити према новим законима.

Польска „Ойчизна,“ коя излази у Липску, пише о данашнѣм станю польскога устанка, кое е, по свему се види, и код сами Поляка безнадеждно. Данашньи час, пише „Ойчизна,“ можда е найважнии тренутак. Сад се тиче избора међу животом и смрти. Избор тай треба учинити брзо. Изишли смо у име права, слободе и просвѣте, али деспотизам и мрак свуда надвладаше нас и теже нам ланце наметнуше, ода свуда долазаше нам уедно гласи учешћа и похвале издалека, али без успѣха звучаше они у ваздуху и од химне надежде постае за нас погребаема пѣсма. И данас за безпримѣрно јунаштво, с коим смо 16 мѣсеци воевали, наумио е непријатель, да нас истреби. Европа немарно гледа на то и владатель Француске, за кою су наши оцеви толику крв пролили, тражи наклоности рускога цара. Данашнѣ време страшно е не само за нас, него и за цѣло друштво европско. За любав хармоние европскога друштва, за любав политичног равновѣсия треба да пропадне 5 милиона Поляка. Веле, да смо анахронизам у данашнѣм европском друштву. Ми смо као гладиятори на смрт осуђени усред римскога цирка. Не єдан владатель, него цѣла гомила владаоца погледа на нас са трибуне. Оћемо ли ми, неустрашими бранитељи права, гладиятори слободи, гробовским гласом рѣчи им: Morituri vos salutant? (умирајући поздрављаю вас).... Никад!

Петроград 4. мая. Јучераньи „Журн. де СПБург“ саобштава єдан чланак „Моск. Вѣдом.“ о папиной алокуции. Што е званичан лист овай чланак саобштио, ние без значеня. Тако као тай чланак мисли цѣла Русия. (Ми данас саобштавамо овай чланак. Уредн.)

У „Инв. Русск.“ има єдан допис из подунавски кнежевина, у коме се јако куди поступак кнеза Кузе и црним бојама описуе станѣ тамошнѣ.

Ђенерал Муравѣв, како се из Петрограда явља, болестан е. Нѣму има сада 80 година и мори га неспаванѣ.

Романия.

О последнѣм поступку кнеза Кузе пише „Меморијал дипл.“, кои добия обично из дипломатски писарница податке, да е пре свои десет мѣсеци кнез Куза послао у Цариград и посланицима гарантни сила меморандум, у коме доказуе потребу, да се измѣни устав у подунавским кнежевинама. Меморандум овай написан е не толико у форми исканя, колико у форми обяве, и показивао е ясно намѣру неосвртати се ни на што, ако би силе покровителствующе што друго хтѣле, а не само потврдити готов посао. Међутим, оне су биле сложне у томе, да одбаце проекте романскога кнеза. Пре свию париски кабинет поручио е у Букурешт, да по његовом мнѣню промѣна самовластна кнеза Кузе била би противна погодбама од 1858; сувише, г. Друен рекао е у другой депеши, да кад би требало мѣняти садашнѣ станѣ, само би могло бити услѣд какве конференциє. У исто време са истом енергиом одбацио е петроградски кабинет намѣру кнежеву; исто тако рече Аустрия, Енглеска и Пруска. Кнез Куза мишляше, да му нетреба на то освртати се. „Мем. дипл.“ мисли, да гарантне силе неће потврдити такав акт. Већ питанѣ о манастирима покренуло е правне тешкоће против владе кнеза Кузе; садашнѣ његове диктаторске мѣре превршую мѣру његови правни повредa и изискую, како вели „Мем. дипл.“, да се покровителствующи дворови непосрѣдно умѣшаю.

Боляри у Букурешту послали су тужбу великом везиру у Цариград, гдѣ по старом обичаю ишту, да им султан пошлѣ новога кнеза.

Цариградски патриярх Софроние позвао е букурешког митрополита Никифора, да лично оде кнезу Кузи и да му прѣти црквеним казнима, ако неће одустати од свои апостатски намѣра.

Грчка.

Будући да порта никако неће да се стара за укиданѣ аудучине у пограничним провинцияма, то ће Грчка по свой прилици предузети дипломатске кораке, да би принудила порту на испуняванѣ уговора; ер умноженѣм айдука на граници турской мора и Грчка ради безбѣдности свои поданика да умножава войску тамошню, чим нѣном слабом буџету долази нов терет, неузимаюћи осталу моралну и материялну штету, кою отуда има Грчка и нѣни становници.

Пруска.

Руски велики кнез Константин дошао е у Берлин 3. мая, одсѣо е у руском посланству и одма онай дан отишао е далѣ у Гослар. Он ће тек идућега мѣсеца доћи у Берлин, да се дуже задржи.

Принц Фридрих Карло наименован е врховним командантом войске (Höchstcommandirender) у Шлезвику. Пруси се радую овом наименованю.

Нѣмачка.

Велики войвода Мекленбуршко-Шверински ожнио се сада по други пут и за спомен ове свое свадбе установио е орден вендске круне. Валя знати, да е у Мекленбургу єдина од старина славенска династия (осим Србие и Црне Горе); иначе су свуда германске и романске династие и у Турской татарске.

У Айзенаху била е 10. и 11. мая скупштина нѣмачки журналиста. Први предмет, о коме се ту вѣћало, били су закони о штампи у нѣмачком бунду. У том обзиру заключили су журналисте, позвавши све нѣмачке новине, и земальске саборе, да им у томе помогну ово:

1. да се исключи свака предупредующа (превентивна) мѣра, посебице свака врста концесие, даванѣ званични егземплара пре но што се изда каква штампана ствар, и концесие,

2 да се исключи свако мѣшанѣ административни власти, посебице свака врста опомена и на томе оснивающи се укиданя какви новина, исключиванѣ сваког полицайног узапћиваня;

3. подпуна независност судова, подпуна явност, и да се штампарске парнице предаю пороти;

4 да се общти криминални закони и правна начела употребе и код пресе, исключующи сваке посебне законе.

Осим тога заключила е скупштина новинара нѣмачки нешто и за пошту; далѣ да се позову у помоћ против новинарског жига земальски сабори, новине и конференция цолферайна; далѣ су заключили нешто за снабдѣванѣ новинара у старости, за траженѣ мѣста у редакциями, за прештампаванѣ чланака из новина итд.

Нѣмци се могу похвалити, да ће осим данско-нѣмачког питаня имати у своіой великой домовини іошт єдно врло интересантно питанѣ, а то е станѣ у Мекленбургу. Тамо іош постои по старом адету то, да е спаия неограничени господар над тежаком, и ту онда свашта бива: спаия бие и злостави, како и кога оће, чини уобште, што му е воля, а небои се, штоно рѣч, ни цара ни везира. Нѣмци су већ толико пута викали на тамошнѣ станѣ, гдѣ е племство све и сва, али досад би све залуду. Сада дижу новине пруске наново глас против мекленбуршке властеле, коя е толико пута испребијала пруске радине, кои су у Мекленбуршку ишли на посао, а никад им ние било каквог удовлѣтвореня. И Пруска ће по свой прилици морати што почети, ако неће да губи популарност у Нѣмачкой. (За наше читаоце додаемо, да е у Мекленбуршкой, као и у цѣлой сѣверной Нѣмачкой, био некад славенски народ, кои е покорен од Нѣмаца, и временом, кое насилѣм, кое школом и црквом, понѣмчен. Племство тамошнѣ пореклом е од освоителя Нѣмаца, и како су се пре 1000 година научили поступати против славенског покореног роба, тако и дан данас поступаю и са понѣмченим тим Славенином, кои е сасвим постао deutscher Mann. У Мекленбуршкой е, како у Мекленбуршко-Шверинской, тако и Мекленбуршко-Стрѣличкой, владаюћа династия од славенске старе крви, коя е тамо владала при освоеню землѣ чрез Нѣмце.)

Италия.

Млетачки, польски и мађарски емигранти, кои су у Турину, заключили су у главной скупштини ови дана, да из свое средине изберу средоточни одбор, кои ће непосредно преговарати са Гарибалдом. Одбор тай биће подѣлѣн на три одсѣка: на унутрашньи, инострани и на трећи, кои ће спремати ратне потребе.

5. мая било е у талиянском парламенту говора о тако званой „петровой лепти.“ Различно се ту предлагало. Министар Пизанели рече, да папин декрет, коим се наређуе плаћанѣ петрове лепте у папинске државе касе, сада мѣня цѣло питанѣ, и да то куплѣнѣ данас може и треба да се укине, ер се употреблюе на плаћанѣ бриганта у Неаполю. Влада, рече напослѣдку министар, постараће се, да се некупе новци за непријателѣ наше. Ове рѣчи министарске уплашиле су све клирикалце.

У скупштини раденика, коя е била 3. мая у Турину у почаст Гарибалду, и у коіой е било много народни посланика, заключили су, да се Данцима пошлѣ адреса учешћа. Ово ће се морати особито допасти Нѣмцима.

Из Турина и Милана скупили су у помоћ Поляцима 26.000 франака.

Чим е у Турин дошао глас, да е Гарибалди опет на острову Капрери, отишли су тамо многи његови приятельи и другари, да га поздраве. Гарибалди ће скорим посѣтити Ђенову, Турин и Милан.

У Турину се говори, да би се краль Виктор Емануило опет хтѣо са Гарибалдом помирити.

По гласовима из Рима, лѣкари немаю надежде да ће папа оздравити. Водена болест врло се шири и болесник тек ако има неколико дана живити. Влада туринска с тога немирує, него свима средствима гледа приволѣти цара Наполеона, да по смрти папиной остави Римлянима на волю, да се общтим гласанѣм рѣше, оће ли под Италию. Іош друга брига дае посла туринском кабинету за случай смрти папине. Говори се као поуздано, да ће Аустрия, чим умре папа, пустити свою войску у легациє и Комарку. Због тога е послан у Париз

ђенерал Менабреа, кои е у особитой милости код Наполеона, да се с њиме поразговори, и надаю се, да му пут неће бити залуду.

Из Петрограда непосредно или посредно преко руског посланства у Паризу наговештено е отмѣним руским породицама, кое су некое већ од дуже времена у Риму, да оставе Рим, будући е послѣ познате бесѣде папине за свакога лоялнога Руса ствар од поштеня, неостати и далѣ у папиной престолници.

Француска.

Париз 9. мая. Из Алгира се явља, да е маршал Пелисѣ на самрти. (Пелисѣ тамо е врховни заповѣдник и губернатор.) Говори се, да е већ и умро.

Юче е дошао саски министар Байст у Париз и посѣтио е министра Друена. (Байст е заступник нѣмачког бунда у лондонской конференции.)

У Алгиру буна непрестано бѣсни; из Француске послана е тамо нова войска. Исто тако одлази под Тунис цѣла француска флота, што е у средиземном мору.

Из свию предѣла Француске долазе найповольнии гласови како о станю усѣва, тако и о виноградима.

Прошле недѣлѣ вѣнчале су се у Паризу двѣ кѣери барона Сине; една, Ирина, удала се за Ѣорђа Маврокордата, друга, Єлена, за грофа Кастра, брата войводкинѣ Мак Махонове.

Шведска.

Тайна упутства шведске владе свом представнику у лондонской конференции отварана су, кад су пролазила поштом кроз Нѣмачку. Тим е врло незгодно постало положенѣ шведског посланика.

Енглеска.

У Велсу нашли су лане много злато у тамошньим стѣнама од солѣ.

Француски републиканци у Лондону послали су Гарибалду адресу єдну, кою е саставио познати Феликс Пият. Адреса се завршуе овако: „Ти си викао: да живи краль! и он те е осакатио; ти си викао: да живе енглески лордови! и они су те отѣрали. Вичи: да живи єдини господар, прави краль, народ! Вѣруй нам, ти ћеш онда бити мудрии, ячи и већи бити и од самог Вашингтона! Овай е основао само єдну републику, али ми ћемо ти помоћи двѣ основати.“

„Књижевност“.

„Песме“.

После дуге борбе одважио сам се и я, да єдну збирку песама на свет издам. Како е ланска сушна година найвише Србима наудила тако и не мислим да ће ми овай позив међ србским светом бог зна каквог одзива наћи, ал опет тврдо се надам, да ће ме наша читаюћа публика бар у толико помоћи, да ћу ову збирку песама без свое штете издати моћи. А да би ю сваки любитель песништва лако прибавити могао, цену сам іой само на 80 н. а. в. ставио.

Књига ће изнети до 10—12 штампани табака, биће на финой артии печатана.

Родолюбивим скупительима даем после сваки 10 ексемплара єдну књигу на дар.

Рок предплате трае до 23 мая 4 юния.

Г.Г. скупителѣ умолявам, да ми имена као и место предплатника чисто изпишу како би им књиге у свое време без икакве препоне послати могао.

Књига ће до 1 юлия готова бити и предплатницима се таки разаслати.

Пренумерация без новаца неће се уважити.

Новци се шаљу на доле подписаног.

Миша Поповић.

(У Пешти Grünbaumgasse Nro. 23.)

ПОЗИВ

у помоћ пѣвачко-хармоничком друштву у Новоме Саду.

Певанѣ е веома ценѣно код свию народа. Вештина певачка постала е єдна од први вештина. Што е кои народ изображении, тим већма ту вештину негуе и подпомаже. Певачки вештаци свуда су тражени и награђени више него икои други вештаци. И оно облагороћава дух и срце као год ма коя найплеменития и наймилия вештина друга.

Ову важност певачке вештине увиђаю и увиделе су већ и толике наше обштине. Панчево и Темишвар имаю своя хармоничнопевачка друштва већ од много година. У Бечкереку, Сомбору такође постое такова друштва. Заведено е сада наново у Београду. По другим местима покушаи су о томе чинѣни онако исто, као што су и овде у нашем месту.

У той лепой намери, да у Новоме Саду постане стално друштво певачко-хармоничко, сложила се овдешня трговачка омладина већ пре четри месеца и учила се у томе по могућству сила и средства свои.

Друштво е у касние време умножило брой свои чланова на четрдесет, међу коима има већ урађени, одабрани и рѣдки гласова.

Да би обстанак свой утврдило, оно се обраћа на поштовано грађанство свое са молбом, да би га у томе са малим прилогом изволило подпомоћи. Оно е до сада само трошкове намиривало, а како ови на 800 фор. годишнѣ износе, друштво е отворило за уписиванѣ прилога 200 броева, сваки брой са 4 фор. годишнѣга прилога. Ко има волѣ и коме е Бог дао, може уписати броева више колико оће.

Поштована г.г. подпомагательи, кои за целу годину приложе, добияю слободне улазнице за сваку пробу као и за две Беседе, кое ће певачко друштво за почест подпомагательима давати.

Друштво ће се одма, чим се ови прилози попуне, редовно склопиту и свое статуте начинити и власти на потврђенѣ поднети.

Позиваюћи найучтивие на уписиванѣ ово, увѣравамо многопоштовану г.г. уписнике, да ћемо им на прилогу њиовоме бити благодарни, и да нећемо жалити труда свога, како би им показали, да смо достойни њиове помоћи.

У подпуноме увереню, да ће сваки, коме е могуће, по своме могућству племенитой овой намѣри у помоћ притећи, и у увереню томе, да ће сваки уживати од тога плод лепе радости, и друштво ово да ће служити на дику месту нашем, препоручуемо себе и намеру ову нашу благоволеню високо и много поштовани наши грађана без разлике достоянства и станя.

У Новоме Саду 12. мая 1864.

Друштво певачко-хармонично.

ПОСЛѢДНЯ ПОШТА.

Пешта. „Пестер Боте“ опровргава све досаданѣ гласове о реформним плановима у угарской канцелариии, ер се ни сама канцелария ние іош устроила, како треба, а о устройству судова ние ни било говора.

К.— **Беч** 14. мая. Стране дипломате у Бечу врло се често међу собом договараю, нарочито се представници велики сила занимаю врло озбильно догађаима у подунавским кнежевинама. Бое се и од предстоће скупштине у Србии, и дотичне владе послале су своим консулима у Београд упутства за сваке случае.

Беч 14. мая. Солдати, кои су асентовани до края 1863, и код кои има особити призрѣния, могу се одпустити из войничке службе, кад положе 1200 фор.

По недѣльном извѣстию народне банке има банкнота у промену 380,662.584 фор., готовине у металу 110,639.287 фор. 79 нов.

Сибинь 13. мая. У данашньой сѣдници земальског сабора прочитао се найвиши рескрипт, коим се потврђуе употребляванѣ сва три земальска єзика и у явном званичном послованю. Председник одговара на интерпелацию Оберта, да ће предлог овога о умалѣню времена войничке службе скорим доћи на дневни ред. Пушкар предлаже уређенѣ диета чланова саборски.

Праг 11. мая. Суд е пустио књижара Кобера и Рошера на слободу, исто тако и обтужене женске. (Види у данашнѣм брою под „Чешка и Моравска.“)

Праг 12 мая. У данашньой сѣдници земальског сабора дебатовало се 7 сати о томе, да ли да у гимназияма и реалкама буде облигаторан и чешки єзик. Сутра ће се о томе гласати.

Петроград 12. мая. Државни прорачун Русие за 1864. показуе 355 мил. редовна доходка, 18. мил. упутства благайнице и 28 мил. енглеско-холандског займа; трошкови износе 364 мил. рубаля и за изванредне войничке потребе 37 мил. рубаля. И тако се са 401 мил. рубаля дошло до равновѣсия у буџету.

Париз 12. мая. Ютрос се вратио г. Байст у Лондон. — У Алгир ће ићи читава дивизия нове войске, ер буна арапска све већма расте. Маршал Пелисѣ умро е у Алгиру 10. мая.

Париз 11. мая. Први дана юния очекую у госте у царском двору краля Виктора Емануила, кои би се са своим приятелѣм разговорио о свом намѣреном одступаню са талиянскога престола.

Рацебург 11. мая. Лауенбуржани су послали бунду и г. Байсту изяву, да и они за войводство Лауенбург желе одцѣплѣнѣ од Данске, као и Шлезвик и Холштин. У питаню о наслѣдству нека само бунд рѣшава. Байст е одговорио, да се од конференциие може Лауенбург надати, да ће се по народной жельи учинити. (Лауенбург е треће, найюжние, нѣмачко войводство под Данском, на кое има Данска найвише права, зато се о Лауенбургу ние досада ништа ни говорило у данско-нѣмачком питаню).

ТРГОВИНА.

Из Сегедина являю, да су тамо знаменити довози ране из Влашке дошли. Ово дана допловило е 8 лађа са 40,000 мерова чистог жита, а до кои дан биће іош више такове ране из Влашке довезено. Єдна част ове количине послаће се у Арад, те ће стога тамо рана поефтинити.

Пешта 12 мая. Прошле ноћи ималисмо яку кишу, коя е два сата падала. Вода на Дунаву стои данас 11' преко нуле.

Чистог жита данас е продавано у неколико новчића єфтиние. Продато е 8000 мерова различног жита 83—86 фун. тежине по 5 фор. 20—60 нов. Ражи е продато нешто конзументима по 3 фор. 60 нов. Кукуруз, єчам и зоб слабо су пролазили и то по непроменутой цѣни.

Олай сиров 25 фор. 50 нов.

Шпирит слабо пролази, стои 53 нов. с буретом.

Шљиве турске од 1863 год. пролазиле су болѣ. Продато е 225 центи у џаковима по 8 фор. цента.

Среша е продато 40 центи и то беле робе по 34 ф. 50 н.

Беч 9 мая. Из извѣстия трговачке камаре. Шишарке починю яко куповати. За прву робу 1863 год. плаћаю 8 ф. 50 н.— 8 фор. 90 нов., за другу робу 7 ф. 25 н. за трећу робу 6 фор. — 6 фор. 50 нов. центу. — Шећер сиров I производ, найболя сорта 21 фор. 50 нов. — 22 ф. средня сорта 20 фор. 50 нов. — 21 ф. II производ 20—20 ф. 20 н. III производ 18—20 фор. Шећер рафинад 34—34 ф. 75 нов. Melis 32—33 фор. Lompen 31—31 фор. 50 нов., Bastern 28 — 29 форинти цента.

Нови Сад 16 мая. Прошасте недѣлѣ и понедельника био е овде други год. вашар. Први годишньи вашар био е больи, а овай други іош много больи нег што су пре тога код нас вашари бивали. Рогате марве, коня и свиня било е много дотерано, а то ће учинити да ће наши вашари од сад већу важност имати. Продая е била велика и найвише се куповала рогата марва и свиньи, и за ове се особито много плаћало. Узрок е томе по свой прилици тай, што се у ово доба купую свиньи за гоенѣ, те су тако многи за кућу по неколико комада куповали. За волове е плаћано и то до 6 центи 108 форинти, за краве 96 фор. за годишнѣ свинѣ 18 — 20 фор., за двогодишнѣ 29 — 30 фор. комад.

У другим струкама била е обична продая, но найвећма е пролазио сапун, за кои се плаћало 36 фор. 10 новчића цента.

Од србско-банатски земальски разтеретница извучени су 30 априла п. р. са куконима од 50 фор. ови броеви: 169. 192, 843, са купонима од 100 фор. бр. 128, 980, 1016. 1022. 1309. 1458. 1576. 1688. 1906. 1908. 2054. 2195. 2404, 2571. 2756. 2859. 2945. 2986. 3448. 3780. 3820. 3889 3991. од 500 фор, бр. 459. 508. 785. од 1000 фор. бр. 436. 745. 766. 995. 1005. 1258. 1319. 1347. 1406. 1490. 1685. 1887. 2119. 2735. 3034. 15404. 15894. 15910. 16361. 16504, 16669. 16722 са купонима од 5000 фор. бр. 42, 248. 306. 359. 392. од 10000 ф. бр. 93. 104. 200. 219. 616. 2402.

Бечка берза од 15. мая.

Ћесар дукати — — — —	5.43
Сребро — — — — —	113.85
Металици — — — — —	72.45
Народ. заим — — — —	80.45
Акц. народ. банке — — —	785.
Акние кредит. — — — —	195.20

ОГЛАСИ.

Стециште.

У месту Новом Сент-Івану упразднѣно е звание учителя. Єзик преподаваня ест србски.

Плата е: 63 ф. а. вр. 2 ланца ораће землѣ, 24. меци жита, 12 меци кукуруза, 25 фун. соли, 12 фун. свећа, 3 хв. сламе и 1 хв. дрва, и слободан стан.

Просительи имаю молбенице свое подкреплѣне са крштеним писмом, школскима свидѣтелствима, са свидѣтелством о досаданѣм свом службованю, и о моралном и политичном свом поведеню до 25. Іуния т. г. оправити на диецезални консисториум темишварски.

Из засѣдания кон. школског у Темишвару 28. априла 1864 држаног.

Диец. консисториium темишварски.

Обзнана.

1000 акова праве, некварене, старе, сремске шљивовице ракие на продаю има, и то од 12 до 24° ячине. Ко такове купити желі, и макар и на єдно буре, нек се обрати на Теодора Станића у Вуковару. 2—3.

Издае, уређуе и одговара др. Д. Медаковић.

Брзотиском Игнята Фукс у НСаду.